Załącznik nr 9
do Zarządzenia Rektora nr 35/19
z dnia 12 czerwca 2019 r.

IV. Opis programu studiów

4. KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	A1-7-0005
Nazwa przedmiotu	**Historia i ochrona architektury ludowej w Polsce**
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	**Traditional rural construction in Poland**
Obowiązuje od roku akademickiego	**2019/2020**

USYTUOWANIE MODUŁU W SYSTEMIE STUDIÓW

Kierunek studiów	**Architektura**
Poziom kształcenia	**I stopień**
Profil studiów	**ogólnoakademicki**
Forma i tryb prowadzenia studiów	**stacjonarne**
Zakres	**-**
Jednostka prowadząca przedmiot	**Katedra Architektury i Urbanistyki**
Koordynator przedmiotu	**Dr hab. Elżbieta Szot – Radziszewska prof. PŚk**
Zatwierdził	**Prof. dr hab. inż. Marek Iwański**

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

Przynależność do grupy/bloku przedmiotów	**kierunkowy**
Status przedmiotu	**obowiązkowy**
Język prowadzenia zajęć	**polski**
Usytuowanie modułu w planie studiów - semestr	**Semestr VII**
Wymagania wstępne	**-**
Egzamin (TAK/NIE)	**NIE**
Liczba punktów ECTS	**1**

Forma prowadzenia zajęć	**wykład**	**ćwiczenia**	**laboratorium**	**projekt**	**Inne**
Liczba godzin w semestrze	**30**				

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Kategoria	Symbol efektu	Efekty kształcenia	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01	Zna definicje, terminy i genezę pojęć związanych z budownictwem tradycyjnym; zna historię tradycyjnego budownictwa drewnianego w Polsce, podstawowe konstrukcje i zdobnictwo charakterystyczne dla poszczególnych regionów postrzega krajobraz kulturowy wsi i miasta jako zjawisko obejmujące szeroki aspekt zagadnień związanych z harmonijnym współistnieniem człowieka, przyrody oraz wznoszonych obiektów architektury wykorzystuje dziedzictwo kulturowe w projektowaniu i kształtowaniu współczesnej zabudowy wsi i miasteczek	A1_W01
	W02	Zna zagadnienia związane z kształtowaniem się regionów historycznych i etnograficznych w Polsce.	A1_W02; A1_W03
	W03	Ma wiedzę dotyczącą znaczenia dziedzictwa kulturowego dla poczucia tożsamości narodowej w świecie współczesnym.	A1_W03; A1_W07
Umiejętności	U01	Znajomość podstaw teoretycznych do dalszego doskonalenia warsztatu architekta w zakresie kształtowania krajobrazu wiejskiego i miejskiego z wykorzystaniem historycznej specyfiki regionalnej w architekturze; oraz umiejętność korzystania ze źródeł i literatury. Umiejętne czerpanie inspiracji z tradycyjnej architektury wiejskiej i małomiasteczkowej w projektowaniu współczesnych siedlisk ludzkich. Wykształcenie wrażliwości i poczucia estetyki w zakresie kreowania otoczenia przyjaznego człowiekowi i przyrodzie.	A1_U01 A1_U02
	U02	potrafi omówić cechy charakterystyczne architektury regionalnej oraz różnorodne formy jej ochrony	A1_U02; A1_U03
	U03	Umie samodzielnie korzystać ze źródeł. Potrafi dokonać krytycznej oceny i analizy źródeł oraz poprawnie formułować wypowiedzi na piśmie z zastosowaniem warsztatu naukowego	A1_U03; A1_U014
Kompetencje społeczne	K01	Ma wykształconą wrażliwość i poczucie estetyki w zakresie kreowania otoczenia przyjaznego człowiekowi i przyrodzie.	A1_K01; A1_K07
	K02	Kształtowanie się postaw patriotycznych i obywatelskich oraz rozbudzenie zainteresowania tradycją i historią architektury tradycyjnej.	A1_K02; A1_K05
	K03	Ma świadomości odpowiedzialności za zachowanie ciągłości tradycji i tożsamości kulturowej regionu oraz kształtowanie harmonijnego krajobrazu kulturowego poprzez przemyślaną zabudowę wsi i miasteczek	A1_K03

TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć*	Treści programowe
wykład	1. **Regionalizm w architekturze** - polska architektura ludowa a styl narodowy-geneza; regionalizm krytyczny; budownictwo drewniane a budownictwo chłopskie –w kręgu pojęć i definicji. Architektura wernakularna czy rodzima?
	2. **Tradycyjne budownictwo wiejskie w Polsce** – konstrukcje i techniki budowlane; materiały; ciesielstwo; wzorce; rozplanowanie chałup i zdobnictwo
	3. **Regionalne budownictwo okolic** Krakowa – malowane chaty
wykład	4. **Regionalne budownictwo** podhalańskie (styl zakopiański) i orawskie (dom z wyżką)
	5. **Regionalne zróżnicowanie chałup**: kaszubska checz i chałupy kurpiowskie
	6. Osadnictwo i budownictwo „olenderskie”
wykład	7.Regionalne budownictwo mazowiecko-podlaskie
	8. Staropolskie karczmy i dwory – historia, funkcje i konstrukcje
	9. Drewniane obiekty przemysłu ludowego: wiatraki, młyny wodne, folusze – materiały, konstrukcje, funkcje formy ochrony
wykład	10. Drewniane budownictwo sakralne: bóżnice, meczety, moleny staroobrzędowców
	11. Drewniane budownictwo sakralne: zabytkowe drewniane kościoły i dzwonnice
	12. Drewniane budownictwo sakralne: cerkwie unickie i prawosławne
	13. Formy ochrony tradycyjnego krajobrazu kulturowego wsi Adaptacje zabytkowych budowli do nowych funkcji.
	14. Styl, stylizacja i kicz w architekturze i krajobrazie architektonicznym
	15. Wiejska architektura drewniana inspiracją do współczesnego projektowania w obszarach wiejskich

*) zostawić tylko realizowane formy zajęć

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol efektu	Metody sprawdzania efektów kształcenia					
	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Kolokwium	Projekt	Sprawozdanie	Inne
W01						X
W02						X
W03						X
U01						X
U02						X
U03						X
K01						X
K02						X
K03						X

FORMA I WARUNKI ZALICZENIA

Forma zajęć*	Forma zaliczenia	Warunki zaliczenia
wykład	Zaliczenie z oceną	Opracowanie projektu - pracy końcowej na wybrany temat. Uzyskanie z pracy końcowej co najmniej oceny dostatecznej; uczestnictwo w wykładach, aktywność na zajęciach

*) zostawić tylko realizowane formy zajęć

NAKŁAD PRACY STUDENTA

Bilans punktów ECTS								
Lp.	**Rodzaj aktywności**	**Obciążenie studenta**						**Jednostka**
1.	Udział w zajęciach zgodnie z planem studiów	W	C	L	P	S		h
		30						
2.	Inne (konsultacje, egzamin)	2						h
3.	**Razem przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego**	**32**						h
4.	**Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego**	**1,28**						ECTS
5.	**Liczba godzin samodzielnej pracy studenta**	**2**						h
6.	**Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach samodzielnej pracy**	**0,08**						ECTS
7.	**Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym**	**0**						h
8.	**Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym**	**0**						ECTS
9.	**Sumaryczne obciążenie pracą studenta**	**34**						h
10.	**Punkty ECTS za moduł** *1 punkt ECTS=25 godzin obciążenia studenta*	**1**						

LITERATURA

1. Adamczyk A., Kościoły drewniane w województwie Kieleckim, Kielce 1998
2. **Bogdanowski J. Wprowadzenie do regionalizmu architektoniczno-krajobrazowego, [w:] Wiadomości Ekologiczne, t. XXIX, z. 3, 1983**
3. Burszta J., Od osady słowiańskiej do wsi współczesnej, Wrocław 1958
4. **Ciołek G., Regionalizm w budownictwie wiejskim w Polsce, Kraków 1984**
5. **Gloger Z., Budownictwo drzewne i wyroby z drzewa w dawnej Polsce, reprint Warszawa 2006 (Warszawa 1907-1909)**
6. Czajkowski J., Muzea na wolnym powietrzu w Europie, Rzeszów – Sanok, 1984
7. **Czerwiński T., Budownictwo ludowe w Polsce, Warszawa 2006**
8. **Kolberg O., Dzieła wszystkie.**
9. **Pokropek M. i W., Tradycyjne budownictwo drzewne w Polsce, t. I Warszawa 1995 i t. II Warszawa 1996**

10. Rawita-Witanowski M., Dawny powiat chęciński, Kielce 2001 (reprint)
11. Ruszczyk G., Architektura drewniana w Polsce, 2009
12. Szot-Radziszewska E., Problemy związane z ochroną zabytkowych obiektów przemysłowych w województwie świętokrzyskim, [w:] „ Acta scansenologica", Sanok 2005, Muzeum Budownictwa Ludowego w Sanoku, s. 79-105.
13. Sztuka Ludowa w Polsce, red. E. Fryś - Pietraszkowa, A. Kunczyńska –Iracka, M. Pokropek, W - wa 1988
14. **Tłoczek I., Dom mieszkalny na polskiej wsi, Warszawa 1985**
15. **Trawińska M., Zagroda chłopska w Polsce na przełomie XIX i XX wieku.cz. I Budownictwo tradycyjne, Wrocław-Warszawa-Kraków 1968**
16. Wiech S., Miasteczka guberni kieleckiej w latach 1870-1914. Zabudowa – rozwój - społeczeństwo, Kieleckie Towarzystwo Naukowe, Kielce 1995
17. Wiśniewski J., Historia kościołów i innych zabytków w poszczególnych dekanatach

Zabytki Architektury i Budownictwa w Polsce. Województwo Kieleckie 15, Ośrodek Dokumentacji Zabytków, Warszawa 1995